

iD

MEMORANDO DE ENTENDIMENTO

entre

**O INSTITUTO DIPLOMÁTICO DO MINISTÉRIO DOS
NEGÓCIOS ESTRANGEIROS DA REPÚBLICA
PORTUGUESA**

e

**A ACADEMIA DE ADMINISTRAÇÃO PÚBLICA DA
PRESIDÊNCIA DA REPÚBLICA DO CAZAQUISTÃO**

sobre

**FORMAÇÃO DIPLOMÁTICA, INVESTIGAÇÃO E TROCA
DE INFORMAÇÃO E DOCUMENTAÇÃO**

O Instituto Diplomático do Ministério dos Negócios Estrangeiros da República Portuguesa e a Academia de Administração Pública da Presidência da República do Cazaquistão, adiante designados por “Signatários”,

Considerando:

1. O interesse mútuo em estabelecer e desenvolver uma cooperação com a finalidade de fortalecer as relações entre os serviços diplomáticos dos seus países;
2. A necessidade de fomentar métodos inovadores nos domínios da formação dos funcionários diplomáticos e da investigação sobre política externa, de modo a acompanhar a crescente complexidade das relações internacionais;
3. O objetivo de criação de relações entre ambos através da troca de informações e documentação relevantes para os seus programas de formação diplomática e a organização de encontros e seminários em matérias de interesse comum,

Chegaram ao seguinte entendimento:

1 Objeto

- 1.1. Este Memorando de Entendimento tem por objeto estabelecer os termos e condições em que os Signatários pretendem desenvolver projetos de cooperação nos domínios da formação diplomática, investigação e troca de informação e documentação.
- 1.2. As disposições deste Memorando de Entendimento serão implementadas e promovidas pelo Instituto de Diplomacia da Academia de Administração Pública da Presidência da República do Cazaquistão e pelo Instituto Diplomático do Ministério dos Negócios Estrangeiros da República Portuguesa..
- 1.3. Este Memorando de Entendimento será implementado numa base voluntária e não estabelece quaisquer obrigações legais de Direito Internacional.

2 Formação

- 2.1 Os Signatários poderão organizar o intercâmbio de professores, investigadores e estudantes em seminários e atividades afins que versem temas de interesse comum e que possam ter particular relevância para os seus programas de formação. Esta cooperação

poderá também incluir a organização conjunta de conferências, debates e outros eventos.

- 2.2 Relativamente ao ponto 2.1, o Signatário que recebe professores ou alunos e que organiza, no território do seu Estado, seminários ou eventos afins será responsável pelas respetivas despesas de organização, assumindo o outro Signatário a responsabilidade pelo alojamento e pelas despesas de transporte internacional dos referidos participantes, em conformidade com as regras nacionais aplicáveis.
- 2.3 Se previamente decidido pelos Signatários, qualquer cooperação futura poderá envolver terceiras partes externas, caso tal seja considerado necessário por ambos.

3 Intercâmbio de Informação e Documentação

- 3.1 Os Signatários poderão proceder a um intercâmbio regular de informações sobre as respetivas atividades e áreas de investigação, em especial no que se refere aos seus programas de formação diplomática e à organização de seminários, simpósios e outras atividades similares.
- 3.2 Os Signatários poderão desenvolver um intercâmbio regular e recíproco de publicações, monografias e artigos de investigação e estabelecer parcerias entre as respetivas bibliotecas e arquivos.
- 3.3 Os Signatários poderão desenvolver a publicação de artigos de autores de ambos os seus países sobre temas de política internacional, em publicações por eles editadas.

4 Produção de Efeitos

- 4.1 Este Memorando de Entendimento produzirá efeitos na data da sua assinatura e por um período de três anos, depois do qual será automaticamente renovado por períodos sucessivos de três anos.
- 4.2 Este Memorando de Entendimento deixará de produzir quando um dos Signatários notifique o outro, por escrito, da sua intenção de pôr termo a este Memorando de Entendimento, com uma antecedência mínima de noventa dias relativamente à data do termo do período em curso.

5 Custos e Despesas

- 5.1. Salvo aqui disposto em contrário, todas as despesas e custos assumidos em resultado deste Memorando de Entendimento dependem da disponibilidade orçamental dos Signatários e devem estar de acordo com a Direito interno de cada Estado.

Assinado em .../.../..., aos 27 de 09 de 2022 em dois originais, nas línguas portuguesa, inglesa e cazaque, considerando-se todos os textos igualmente autênticos. Em caso de divergência sobre a sua aplicação ou interpretação, a versão inglesa prevalecerá.

Pelo Instituto Diplomático do
Ministério dos Negócios
Estrangeiros da República
Portuguesa

Embaixador

José de FREITAS FERRAZ

Diretor do Instituto Diplomático
do Ministério dos Negócios
Estrangeiros da República
Portuguesa

Pela Academia de
Administração Pública da
Presidência da República do
Cazaquistão

Embaixador

Daulet BATRASHEV

Embaixador Extraordinário e
Plenipotenciário da República
do Cazaquistão na República
Portuguesa

iD

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПРЕЗИДЕНТИНІҢ
ЖАНЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ АКАДЕМИЯСЫ**

мен

**ПОРТУГАЛИЯ РЕСПУБЛИКАСЫ СЫРТҚЫ ІСТЕР
МИНИСТРЛІГІНІҢ ДИПЛОМАТИЯЛЫҚ ИНСТИТУТЫ**

арасындағы

**ДИПЛОМАТИЯЛЫҚ ОҚЫТУ, ЗЕРТТЕУ, АҚПАРАТ ЖӘНЕ
ҚҰЖАТПЕН АЛМАСУ ЖӨНІНДЕГІ**

**ӨЗАРА ТҮСІНІСТІК ТУРАЛЫ
МЕМОРАНДУМ**

Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Мемлекеттік басқару академиясы және Португалия Республикасы Сыртқы істер министрлігінің Дипломатиялық институты, бұдан әрі «Қол қоюшылар» деп аталып,

1. Өз елдерінің дипломатиялық қызметтері арасындағы қарым-қатынастарды нығайту мақсатында ынтымақтастық орнатуға және дамытуға өзара мүдделілікті,
2. Халықаралық қатынастардың күрделене түскенін ескере отырып, оған ілесу үшін дипломатиялық кадрларды даярлау және сыртқы саяси зерттеулер салаларында инновациялық әдістерді ынталандыру қажеттілігін,
3. Дипломатиялық кадрлардың оку жоспарларына сәйкес ақпарат және құжаттамаларды алмасу және ортақ қызығушылық тудыратын мәселелер бойынша кездесулер мен семинарлар үйімдестіру арқылы олардың арасындағы байланыстарды орнату мақсаттарын ескере отырып,

төмендегідей өзара түсіністікке қол жеткізді:

1. Мақсаты

- 1.1. Осы Өзара түсіністік туралы меморандум Қол қоюшылардың дипломатиялық оқыту мен зерттеулерге, ақпарат пен құжаттама алмасуға қатысты ынтымақтастық жобаларын өзірлеуге ниетті талаптары мен шарттарын белгілеуге арналған.
- 1.2. Осы Өзара түсіністік туралы меморандумның ережелерін Қазақстан Республикасы Президентінің жанындағы Мемлекеттік басқару академиясы және Португалия Республикасы Сыртқы істер министрлігінің Дипломатиялық Институты жүзеге асырады және орындауға ықпалдасады.
- 1.3. Осы Өзара түсіністік туралы меморандум тек ерікті түрде ғана қолданылады және халықаралық құқықтық міндеттемелерді көзdemейді.

2.Оқыту

2.1 Қол қоюшылар ортак қызығушылық тудыратын және өсіреле олардың оқу салаларына қатысты тақырыптар бойынша семинарларда немесе ұқсас іс-шараларда оқытушылардың, ғылыми қызметкерлердің және студенттердің алмасуын үйімдастыра алады. Бұл ынтымақтастық конференцияларды, дәңгелек үстелдерді және өзге де іс-шараларды бірлесіп үйімдастыруға да қатысты бола алады.

2.2 2.1-тармаққа қатысты оқытушыларды немесе студенттерді қабылдайтын және өз мемлекетінің аумағында семинарлар немесе сол тәрізді іс-шараларды үйімдастыратын Қол қоюши тарап олардың үйімдастыру шығындары үшін жаупапты болады, ал екінші Қол қоюши тарап жоғарыда аталған қатысушылардың тұруына және халықаралық тасымалына байланысты шығындар үшін өзінің ұлттық ережелеріне сәйкес жаупапты болады.

2.3 Егер Қол қоюшылар алдын-ала шешім қабылдал, екі тарап та қажет деп санаған жағдайда, болашақтағы қандай-да бір ынтымақтастыққа сыртқы үшінші тараптарды тартуы мүмкін.

3. Ақпарат және құжаттама алмасу

3.1 Қол қоюшылар өздерінің қызметі мен зерттеу салаларына қатысты, өсіреле олардың оқу бағдарламаларына, семинарлар, симпозиумдар үйімдастыруға және осы тәрізді өзге де іс-шараларға қатысты ақпаратпен тұрақты түрде алмаса алады.

3.2 Қол қоюшылар басылымдар, монографиялар, сондай-ақ ғылыми еңбектермен тұрақты түрде өзара алмаса және олардың тиісті кітапханалары мен мұрагаттары арасында өріптестік орната алады.

3.3 Қол қоюшылар екі ел авторларының халықаралық саясатқа қатысты тақырыптардағы мақалаларын, Қол қоюшылар өндейтін жарияланымдарды жариялауға ықпал ете алады.

4. Қолданылу мерзімі

4.1 Өзара түсіністік туралы меморандум қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді және үш жыл мерзім бойы қолданылады, содан кейін ол келесі үш жылдық кезеңдерге автоматты түрде ұзартылады.

4.2 Осы Өзара түсіністік туралы меморандум оның қолданылу мерзімінің аяқталуына тоқсан күннен кешіктірмей қол қоюшылардың бірі екіншісіне осы түсіністік туралы меморандумның қолданылуын тоқтату ниеті туралы жазбаша түрде хабардар еткен жағдайда өз күшін тоқтатады.

5. Шығыстар мен шығындар

5.1 Егер осы жерде өзге көзделмеген жағдайда, осы Өзара түсіністік туралы меморандум бойынша жұмысалған барлық шығындар мен шығыстар Қол қоюшылардың бюджеттік мүмкіндіктеріне байланысты және әрбір мемлекеттің ішкі заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

Лиссабон қаласында 2022 жылғы 27 қыркүйекте әрқайсысы ағылшын, қазақ және португал тілдеріндегі екі түпнұсқада қол қойылды, әрі барлық мәтіндер тең түпнұсқалы болып табылады. Осы Меморандумды түсіндіруде қандай да бір алшақтық болған жағдайда ағылшын тіліндегі мәтін басым күшке ие болады.

Қазақстан Республикасы
Президентінің жаңындағы
Мемлекеттік басқару академиясы
атынан

Қазақстан Республикасының
Португалия Республикасындағы
Төтенше және Өкілетті Елшісі

Дәулет БАТЫРАШЕВ

Португалия Республикасы
Сыртқы істер министрлігінің
Дипломатиялық институты
атынан

Португалия Республикасы
Сыртқы істер министрлігі
Дипломатиялық
институтының директоры

Жузе де ФРЕЙТАШ ФЕРРАЖ

iD

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

between

**THE ACADEMY OF PUBLIC ADMINISTRATION UNDER
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

and

**THE DIPLOMATIC INSTITUTE OF THE MINISTRY OF
FOREIGN AFFAIRS OF THE PORTUGUESE REPUBLIC**

on

**DIPLOMATIC TRAINING, RESEARCH AND THE EXCHANGE
OF INFORMATION AND DOCUMENTATION**

The Academy of Public Administration under the President of the Republic of Kazakhstan and the Diplomatic Institute of the Ministry of Foreign Affairs of the Portuguese Republic, hereinafter referred to as "Signatories",

Considering:

1. The mutual interest in establishing and developing cooperation with the view of strengthening the relations between the diplomatic services of their countries.
2. The necessity of fostering innovation methods in the fields of diplomatic staff training and foreign policy research, in order to keep pace with the growing complexity of international relations.
3. The objectives of creating bonds between them, through the exchange of information and documentation relevant to their *curricula* and the organization of meetings and seminars on matters of common interest.

Have reached the following understanding:

1 Object

- 1.1. This Memorandum of Understanding is intended to establish the terms and conditions under which the Signatories intend to develop cooperation projects concerning diplomatic training and research, and the exchange of information and documentation.
- 1.2. The dispositions of this Memorandum of Understanding will be implemented and promoted by the Institute of Diplomacy of the Academy of Public Administration under the President of the Republic of Kazakhstan and the Diplomatic Institute of the Ministry of Foreign Affairs of the Portuguese Republic.
- 1.3. This Memorandum of Understanding will be applied on a purely voluntary basis and carries no international legal obligations.

2 Training

- 2.1 The Signatories may organize an exchange of lecturers, research fellows and students in seminars or similar events on topics of common interest and especially relevant to their areas of training. This cooperation may also extend to the joint organization of conferences, roundtable discussions and other events.
- 2.2 As regards point 2.1, the Signatory that hosts the lecturers or students and organizes in the territory of its state the seminars or similar events will be responsible for the organization costs, whilst the other Signatory will be responsible for expenses related to the accommodation and to the international transportation costs of the aforementioned participants, in accordance with its domestic law.
- 2.3 If previously decided by the Signatories, any future cooperation may involve external third parties, if deemed necessary by both sides.

3 Exchange of Information and Documentation

- 3.1 The Signatories may proceed to a regular exchange of information pertaining to their activities and fields of research, especially to what concerns their training *curricula*, the organization of seminars, symposia, and other similar activities.
- 3.2 The Signatories may proceed to a regular and reciprocal exchange of publications, monographs as well as research papers, and the establishment of partnerships among their respective libraries and archives.
- 3.3 The Signatories may promote the publication of articles of authors from both their countries on topics related to international politics, on publications edited by the Signatories.

4 Period of Application

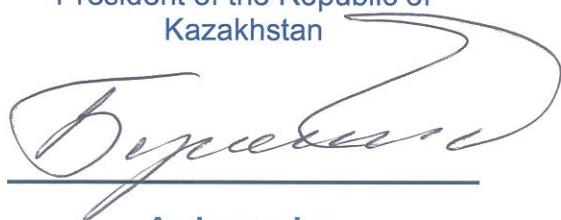
- 4.1 This Memorandum of Understanding will become applicable from the day of its signature and for a period of three years, after which it will be automatically renewed for subsequent periods of three years.
- 4.2 This Memorandum of Understanding will cease to produce effects when one of the Signatories notifies the other in writing of its intention to cease this Memorandum of Understanding, no later than ninety days prior to the expiry of its applicability.

5 Cost and Expenses

- 5.1 Unless otherwise provided herein, all the expenses and costs incurred under this Memorandum of Understanding depend on the Signatories' budgetary availability and must be incurred under their domestic Law of each State.

Signed in Lisbon, on the 27 September 2022 in two originals, in English, Kazakh and Portuguese languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence in the interpretation of this Memorandum, English text shall prevail.

For the Academy of Public
Administration under the
President of the Republic of
Kazakhstan

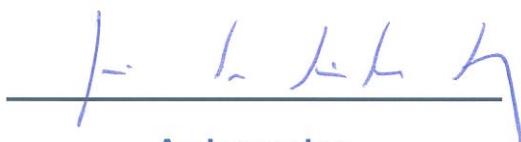

Ambassador,

Daulet BATRASHEV

Ambassador Extraordinary and
Plenipotentiary of the Republic
of Kazakhstan in Portuguese
Republic

For the Diplomatic Institute of the
Ministry of Foreign Affairs of the
Portuguese Republic

Ambassador,

José de FREITAS FERRAZ

Director of the Diplomatic
Institute of the Ministry of Foreign
Affairs of the Portuguese
Republic